

5. Wydmuchiwanie baniek mydlanych.
  6. Dmucanie na papierowe ozdoby zawieszane na nitkach o różnej długości ponad głową ćwiczącego.
  7. Dmucanie na papierowe kulki po wytyczonej trasie narysowanej na podłodze – zabawa *Wyścigi samochodowe*.
  8. Przedmuchiwanie piłeczki pingpongowej do osoby siedzącej na przeciwko – zabawa *Mecz piłkarski*.
  9. Dmucanie przez rurkę do wody, aby tworzyły się pęcherzyki powietrza – zabawa *Gorowanie wody*.
  10. Nadmuchiwanie balonów, zabawek i piłek z folii.
  11. Próby gwizdania.
  12. Zdmuchiwanie lekkiego przedmiotu z ręki, np. piórka, kłębka waty, papierowej kulki.
  13. Rozdmuchiwanie: chrupiek, ryżu, kaszy, pociętej gąbki lub kawałków styropianu.
  14. Gra na instrumentach muzycznych: organkach, trąbce, gwizdku.
  15. Gra na grzebieniu owiniętym cienką bibułą.
  16. Dmucanie na piórko, aby unosiło się ponad głową osoby ćwiczącej.
  17. Rozdmuchiwanie planki farby wodnej na podkładce z tworzywa sztucznego.
1. Rozciąganie warg do uśmiechu i wymawianie głoski [i].
  2. Naprzemienny uśmiech z pokazywaniem zębów, a następnie zasłanianiem ich wargami.
  3. Układanie ust do uśmiechu i powrót do pozycji neutralnej.
  4. Wydawanie odgłosów z rozciągniętymi kącikami ust:
    - kozy – *me, me*,
    - barana – *be, be*,

- kurczątka – *pi, pi*,
  - śmiechu – *hi, hi*.
5. Pokazywanie szerokiego uśmiechu, a następnie ściąganie ust, jak przy głosce [u].

3.1 Głoska [s]

Jest głoską szczelinową, przedniojęzykowo-zębową, bezdźwięczną, twardą, ustną.

W celu wywołania głoski [s] wykorzystujemy metody: wzrokową, słuchową, czucia skórznego oraz przekształceń artykulacyjnych.

Rozpoczynamy od metody wyjaśnienia ułożenia narządów artykulacyjnych: język leży za dolnymi zębami, tworząc *rynienkę* podobnie, jak podczas dmuchania, wargi natomiast rozchylają się, tworząc łagodny uśmiech. Podczas prototypowego wybrzmiewania głoski [s] przykładamy wewnętrzną stronę dłoni ćwiczącego do naszych warg, zwracając uwagę na potrzebę kierowania strumienia wydychanego powietrza środkiem ust.

Jeśli wybrzmiewanie [s] sprawia kłopot, to zaczynamy od ćwiczeń w dmucaniu na wybrany przedmiot, przechodząc do dmuchania z równoczesnym ułożeniem ust do uśmiechu, aż po wybrzmienie głoski przy niezmiennym położeniu narządów mowy. Usta są spleaszone, jak podczas delikatnego uśmiechu, język tworzy rynienkę, tj. czubek maksymalnie zbliża się do dolnych zębów, a boki lekko unoszą się górnych zębów i dziąseł.

Abym dokładniej określić miejsce prawidłowego ułożenia języka, moż-